

Aan de leden van de raadscommissie
van Beemster

13 MEI 2013

VERZONDEN

DATUM:

10 mei 2013

BIJLAGE(N):

UW BRIEF VAN:

ONS KENMERK:

B-13-03762/15242

UW CONTACT:

K. Sas

Onderwerp: COELO Atlas lokale lasten 2013

Geachte heer, mevrouw,

Het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden), verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, brengt jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. In vorige jaren werd ook de Woonlastenmonitor uitgebracht. De Woonlastenmonitor is vanaf 2013 opgenomen in de Atlas.

Hieronder volgt een toelichting op de Atlas.

Woonlastenmonitor

Voorheen werd de Woonlastenmonitor afzonderlijk door COELO uitgebracht. In de Inleiding op blz. 9 is toegelicht waarom de Woonlastenmonitor nu in de Atlas is opgenomen.

Op blz. 14 t/m 20 gaat de Atlas in op de totale woonlasten.

Hierin staan diverse grafieken, tabellen en korte teksten. De monitor maakt duidelijk waaruit de woonlasten bestaan en aan welke instantie de woonlasten worden betaald. De hypotheeklasten zijn gemiddeld 57% van de totale woonlasten. De Woonlastenmonitor richt zich met name op de 43% overige woonlasten.

Opmerking vooraf: er zitten kleine verschillen in de percentages in de tekst en de percentages uit figuur 7 op blz. 18. Dit zullen afrondingsverschillen zijn. In het vervolg gaan we uit van de percentages uit figuur 7.

Van deze overige woonlasten gaat 37% (was in 2012 38%) niet naar de overheid: opstalverzekering is 3% (was 3%) en de prijs van energie en water is 34% (was 35%).

Rijksbelasting is 38% (was 38%) van de overige woonlasten: belastingen op energie en water en opstalverzekering 19% (was 16%), eigenwoningforfait 15% (was 15%) en overdrachtsbelasting 4% (was 6%). De waterschapslasten zijn 8% (was 7%) van de overige woonlasten, Tenslotte gaat 17% (was 17%) naar de gemeenten: 11% (was 11%) voor riool- en reinigingsheffingen en 6% (was 6%) OZB.

Conclusies: De verschuivingen zitten bij niet overheid (lager) en waterschapslasten (hoger). Binnen het onderdeel rijksbelastingen zitten de verschillen tussen belastingen op energie en water (hoger) en de overdrachtsbelasting (lager).

Atlas van de lokale lasten

De Atlas geeft aandacht aan de belastingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Het onderdeel gemeentelijke heffingen neemt de meeste plaats in. Op de provinciale en waterschapsheffingen gaat deze toelichting verder niet in.

De Atlas verstaat onder gemeentelijke woonlasten de OZB, reinigings- en rioolheffingen. Zoals van een atlas valt te verwachten zijn er in het boekwerk heel wat kaarten opgenomen. Uit de kaarten zijn van alle gemeenten (en sommige deelgemeenten) in Nederland diverse gegevens te halen.

Voorafgaand aan de kaarten staat een inleidende tekst. Hieruit benadrukken wij vooral de twee figuren en de tekst op blz. 15. De Atlas herhaalt de volgende zin: Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen gaat ruim drie procent naar de gemeenten. Ruim drie procent wil zeggen 3,4%. Gemeentelijke belastingen zijn dus niet zo hoog als wel eens wordt gedacht. De gedachte dat gemeentelijke belastingen hoog zijn komt waarschijnlijk omdat gemeentelijke belastingen allemaal via een aanslag of een nota in rekening worden gebracht. De heffing van de meeste rijksbelastingen gaat ongemerkt. Denk aan de loonheffing, de BTW, accijnzen en belastingen op energie en water. De rijksbelastingen staan verstopt op de loon- of uitkeringsstrook, op de kassabon van de winkel en de benzinepomp en op diverse facturen.

Op de bladzijden 23, 24, 30 en 31 gaat de Atlas in de op macronorm van de OZB. De macronorm is een afspraak tussen het rijk en de VNG. De macronorm bedroeg in 2013 3%. Maar omdat de macronorm in 2012 was overschreden is de norm van 2013 verlaagd tot 2,76%. De opbrengst van de OZB is echter met 3,86% gestegen.

In de kaarten 6 en 10 zijn de mutaties weergegeven van de OZB tarieven voor woningen en niet woningen.

Sterke tariefstijging van de OZB kan verschillende oorzaken hebben. De Atlas noemt het voorbeeld van de gemeente Goeree-Overflakkee /Oostflakkee (daling 18%) De gemeente Goeree-Overflakkee is een herindelingsgemeente die met gelijke tarieven is gaan werken. Een ander voorbeeld: De gemeente Goes dekte voorheen een belangrijk deel van de lasten van riolering uit de OZB. Vanaf 2013 wordt veel meer van de kosten gedekt uit de rioolheffing, waardoor de OZB kon dalen.

Een aantal gemeenten heeft de OZB met percentages van meer dan 30% verhoogd om verliezen uit de grondexploitatie te dekken. Deze gemeenten moeten van hun provinciale toezichthouder wel een sluitende begroting of een begroting met een sluitend meerjarenperspectief indienen.

Wanneer dit laatste zich voordoet is de macronorm OZB wel een knelpunt.

Nog een laatste opmerking over de stijging van de OZB. Op bladzijde 31 staat dat de OZB goed is voor 1,5% van de landelijke belasting- en premieopbrengst. De overschrijding van de macronorm komt neer op een te hoge stijging van de landelijke belastingopbrengst van 0,0161%. Hiervan vallen toch geen ernstige macro-economische consequenties te verwachten.

Op de bladzijden 42 en 43, kaart 9, staan gegevens over de OZB-tarieven voor niet woningen. Hierbij zijn de tarieven voor eigenaren en gebruikers opgeteld. Beemster rekent totaal 0,1794% en zit daarmee ver onder het gemiddelde van 0,3883%. Een belangrijke reden hiervoor is dat Beemster voor woningen en niet woningen het zelfde tarief hanteert. Er zijn in Nederland maar 11 gemeenten die gelijke tarieven hanteren. Zie blz. 48 en 49, kaart 14.

Achter in de Atlas staat een lijst van alle gemeenten in Nederland, per provincie. Hierin staat per gemeente aangegeven hoe hoog de woonlasten zijn voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens, en een rangnummer. Het rangnummer hoort bij de woonlasten van

een meerpersoonshuishouden. Nummer 1 heeft de laagste woonlasten. Verder staan er nog kolommen met netto woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een rangnummer. Op blz. 73 is aangegeven hoe de netto woonlasten zijn berekend.

In Beemster zijn de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden € 720; Beemster staat op plaats 244. De gegevens van 2012 zijn: woonlasten € 721, rangnummer 269. De kaarten 28 en 29 gaan over de woonlasten, zie de bladzijden 68 t/m 71.

In de woonlastenvergelijking die gemaakt is bij het belastingvoorstel 2013 zijn de woonlasten 2013 berekend op € 728. In de Atlas komt dit lager uit omdat de eigen berekening nog geen rekening hield met de gedaalde gemiddelde woningwaarde.

Op de website van COELO (www.coelo.nl) kan men de digitale atlas raadplegen. Daar valt van alle gemeenten in Nederland de hoogte van de woonlasten te raadplegen. Ook de tarieven van de OZB voor woning en niet woningen (eigenaren- en gebruikersbelasting totaal), reinigingsheffing en rioolheffing zijn vermeld. Er zijn nog diverse andere gegevens over gemeentelijke belastingen vermeld.

Aan de hand van deze gegevens is een overzicht gemaakt van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland, Graft-De Rijp, Schermer en Koggenland. In dit overzicht staan ter vergelijking de gegevens over 2012. In dit overzicht staan ook de OZB tarieven voor niet woningen.

In de portefeuille ligt de volgende informatie voor u ter inzage:

- De COELO Atlas van de lokale lasten 2013.
- Het persbericht bij de Atlas.
- Het overzicht van gemeenten in Zaanstreek-Waterland etc.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

G.H. Hefting
loco-burgemeester

E. Kroese-Vrolijk
secretaris